

Guia docent de l'assignatura "Pràcticum III"

2011/2012

Codi: 101785

Crèdits ECTS: 6

Titulació	Pla	Tipus	Curs	Semestre
2500891 Infermeria	830 Graduat en Infermeria	OB	2	2

Contacte

Nom : Maria Dolores Juanola Pagés

Email : MariaDolores.Juanola@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: Sí

Algun grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

L'estudiant ha d'haver assistit a una consulta per la revisió del carnet vacunal i havent-se realitzat la prova de la Tuberculina.

L'estudiant ha d'haver assistit a la sessió de **Prevenció de Riscos** que s'ha impartit durant el primer semestre de segon i **tenir superat l'examen sobre prevenció de riscos** realitzat durant aquest mateix semestre.

Aquesta assignatura no té prerequisits d'assignatures.

Els coneixements necessaris per a seguir correctament l'assignatura són els de les assignatures que s'han cursat a primer sobre: cultura, societat i salut, bases ètiques gestió i qualitat dels serveis d'infermeria i els de Nutrició.

També els continguts de les assignatures que s'han cursat a segon curs: la comunicació terapèutica, la salut pública, la farmacologia, les bases metodològiques de la infermeria, les cures infermeres a l'adult i al vell i l'educació per a la salut.

Objectius i contextualització

Aquest Pràcticum III a segon curs es cursa durant el segon semestre perquè l'estudiant pugui seleccionar els coneixements pertinents de les assignatures impartides durant primer i segon curs per oferir cures infermeres a les persones ateses al centre de salut.

Aquesta assignatura pretén que l'estudiant tingui com a punt de partida una visió ample de com l'entorn socioeconòmic i polític influeix en el model del sistema sanitari català i en la forma de gestió de la sanitat pública orientada a garantir la qualitat assistencial del centre d'atenció primària on realitza les pràctiques, tant si és una empresa pública com si és un consorci.

El Pràcticum III permet a l'estudiant aplicar els coneixements, aprendre actituds i habilitats necessàries per oferir les cures infermeres orientades a la salut de la comunitat. Les activitats permeten l'anàlisi dels diferents programes i serveis que ofereix el centre de salut en relació al perfil de la població de referència i les característiques mediambientals. Considera les corresponents funcions de la infermera davant els programes i serveis que s'ofereixen durant l'atenció a la demanda, l'atenció a la consulta, l'atenció domiciliària i l'atenció de salut comunitària.

L'estudiant al finalitzar el període ha de ser capaç de:

- Descriure els problemes i necessitats de salut de la població de l'àrea bàsica de salut i relacionar-los amb la cartera de serveis assistencials del centre
- Descriure les funcions de la infermera del centre de salut
- Aplicar el model de cures infermeres del centre assistencial dirigit a persones amb estils de vida poc saludables
- Aplicar la metodologia del procés de cures infermeres.
- Seleccionar i aplicar d'estratègies per a la recollida d'informació a persones que necessitin millorar el seu estil de vida
- Interpretar les dades per valorar les necessitats de les persones ateses
- Valorar les necessitats educatives de les persones ateses
- Prioritzar els diagnòstics infermers
- Fomentar la participació de les persones ateses per consensuar els objectius i els resultats a assolir
- Realitzar les cures infermeres a persones ateses amb la finalitat de fomentar estils de vida saludables, aplicant les guies de pràctica clínica i protocols del centre assistencial

Valorar les cures infermeres realitzades i determinar propostes de millora de la qualitat assistencial

Competències i resultats d'aprenentatge

1760:E01 - Oferir una atenció sanitària tècnica i professional adequada a les necessitats de salut de les persones ateses, d'acord amb l'estat de desenvolupament dels coneixements científics de cada moment i amb els nivells de qualitat i seguretat que s'estableixen a les normes legals i deontològiques aplicables.

1760:E01.65 - Revisar i avaluar periòdicament les situacions de salut i les intervencions d'infermeria dutes a terme.

1760:E01.66 - Descriure i aplicar cures tècniques utilitzant els instruments adequats a la situació de la persona atesa tenint present les normes establertes i l'evidència més clara de què es disposa.

1760:E02 - Planificar i dur a terme cures infermeres dirigides a persones o a grups, orientades als resultats en salut, i avaluar-ne l'impacte a través de guies de pràctica clínica i assistencial que descriuen els processos pels quals es diagnostica, tracta o cuida un problema de salut.

1760:E02.20 - Valorar de manera integral les situacions de salut utilitzant eines com ara l'exploració física, les proves complementàries i l'entrevista d'infermeria.

1760:E02.21 - Aplicar cures infermeres seguint els protocols i els plans de salut dissenyats tant per a les persones com per a la comunitat, i avaluar-ne els resultats.

1760:E02.22 - Aplicar el procés infermer per proporcionar i garantir el benestar, la qualitat i la seguretat de les persones cuidades.

1760:E02.23 - Demostrar habilitat en l'execució de procediments i tècniques d'infermeria.

1760:E05 - Dissenyar sistemes de cures dirigits a persones, famílies o grups, avaluar-ne l'impacte i establir-hi les modificacions oportunes.

1760:E05.28 - Valorar l'estat de la salut de l'individu, la família i la comunitat, i identificar els problemes i els factors interns i externs que naften la salut.

1760:E06 - Basar les intervencions infermeres en l'evidència científica i en els mitjans disponibles.

1760:E06.29 - Argumentar les intervencions infermeres amb evidència científica i tenint en compte els mitjans disponibles en cada situació.

1760:E06.30 - Descriure les relacions que hi ha entre els coneixements i les intervencions pràctiques que es duen a terme.

1760:E07 - Demostrar que es comprenen, sense prejudicis, les persones: considerar-ne els aspectes físics, psicològics i socials, com a individus autònoms i independents; assegurar que es respectin les seves opinions, creences i valors, i garantir el dret a la intimitat, a través de la confidencialitat i el secret professional.

1760:E07.50 - Identificar els referents ètics de la professió infermera.

1760:E07.51 - Identificar situacions en les quals es posa en risc la confidencialitat de la informació del pacient

1760:E08 - Promoure i respectar el dret de participació, informació i, autonomia i el consentiment informat en la presa de decisions de les persones ateses, concorde d'acord amb la manera en la qual com viuen el seu procés de salut - malaltia.

1760:E08.15 - Planificar el pla de cures d'infermeria fent participi a la persona atesa, informant-la de la seva situació.

1760:E09 - Fomentar estils de vida saludables, l'autocura, donant suport al manteniment de conductes preventives i terapèutiques.

1760:E09.15 - Identificar estils de vida saludables per a la independència de la persona en el seu procés.

1760:E10 - Protegir la salut i el benestar de les persones o grups atesos i garantir-ne la seguretat.

1760:E10.22 - Prioritzar les mesures sanitàries de prevenció durant les seves intervencions en centres de salut.

1760:E11 - Establir una comunicació eficaç amb pacients, família, grups socials i companys, i fomentar l'educació per a la salut.

1760:E11.29 - Establir una relació empàtica i respectuosa amb el pacient i la família, d'acord amb la situació de la persona, el problema de salut que té i l'etapa de desenvolupament.

1760:E11.30 - Utilitzar estratègies i habilitats que permetin la comunicació efectiva amb pacients, famílies i grups socials.

1760:E15 - Treballar amb l'equip de professionals com unitat bàsica en la qual s'estructuren de manera unidisciplinària o multidisciplinària i interdisciplinària els professionals i la resta de personal de les organitzacions assistencials.

1760:E15.06 - Integrar-se en equips de treball multidisciplinari i interdisciplinari i compartir objectius comuns.

1760:E17 - Fer les cures infermeres basant-se en l'atenció integral de salut, que suposa la cooperació multiprofessional, la integració dels processos i la continuïtat assistencial.

1760:E17.05 - Valorar i tractar les persones d'una manera holística, tolerant i sense emetre judicis de valor.

1760:E19 - Plantejar solucions als problemes de salut i malaltia de les persones, les famílies i la comunitat aplicant la relació terapèutica seguint el mètode científic del procés infermer.

1760:E19.10 - Seleccionar les estratègies adequades que permetin una comunicació efectiva amb pacients, famílies i grups socials.

1760:E19.11 - Adoptar el judici clínic i proposar les solucions més adequades als problemes de salut plantejats.

1760:E20 - Utilitzar la metodologia científica en les pròpies intervencions.

1760:E20.07 - Analitzar totes les pròpies intervencions a través de les diferents fases del procés infermer.

1760:G01 - Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.

1760:G01.00 - Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.

1760:G03 - Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

1760:G03.00 - Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

1760:T03 - Identificar, analitzar i prendre l'opció resolutiva més adequada per donar resposta als problemes de l'àmbit professional, de manera eficient i eficaç.

1760:T03.00 - Identificar, analitzar i prendre l'opció resolutiva més adequada per donar resposta als problemes de l'àmbit professional, de manera eficient i eficaç.

1760:T04 - Expressar-se de manera fluida, coherent i adequada a les normes establertes, tant

oralment com per escrit.

1760:T04.00 - Expressar-se de manera fluida, coherent i adequada a les normes establertes, tant oralment com per escrit.

1760:T06 - Col·laborar i integrar-se en grups i equips de treball.

1760:T06.00 - Col·laborar i integrar-se en grups i equips de treball.

1760:T07 - Identificar, analitzar i resoldre problemes ètics en situacions complexes

1760:T07.00 - Identificar, analitzar i resoldre problemes ètics en situacions complexes

1760:T08 - Reconèixer i afrontar els canvis amb facilitat

1760:T08.00 - Reconèixer i afrontar els canvis amb facilitat

1760:T09 - Respectar el medi ambient i fomentar el desenvolupament sostenible

1760:T09.00 - Respectar el medi ambient i fomentar el desenvolupament sostenible

Continguts

Els continguts d'aquest pràcticum consten d'una combinació de diferents assignatures impartides al llarg de primer i segon curs. Durant la pràctica l'estudiant ha de seleccionar els continguts necessaris per identificar necessitats i resoldre els problemes de les persones ateses que es presenten durant les pràctiques. Es destaquen els següents:

El model d'infermeria de Virgínia Henderson aplicat a l'atenció d'adults i vells, les bases metodològiques per planificar i oferir cures infermeres, l'aplicació del procés d'ensenyament - aprenentatge quan s'ofereixen les cures infermeres a persones de diferents cultures. Diagnòstics infermers de la NANDA.

El codi deontològic, els drets i deures de l'usuari en el marc del sistema assistencial. La millora continua de la qualitat de les cures infermeres. Guies de pràctica clínica i protocols.

Alimentació saludable i dietes terapèutiques de les persones ateses.

Factors que influeixen en els processos d'aprenentatge de les persones ateses, necessitats educatives, objectius d'aprenentatge, estratègies educatives i resultats esperats.

Les cures infermeres orientades a la promoció i prevenció de la salut.

Farmacocinètica, farmacodinàmica dels fàrmacs que més es prescriuen així com les necessitats educatives de les persones que els prenen.

Comunicació terapèutica.

Metodologia

S'aplica una metodologia centrada en l'estudiant i orientada a la resolució de problemes de les persones ateses.

Les activitats que realitza l'estudiant durant la pràctica estan tutelades per una infermera responsable de l'aprenentatge de l'estudiant.

Les activitats formatives de l'estudiant en el centre de salut consisteixen en que l'estudiant realitzi les cures infermeres a les persones i a la comunitat del centre de salut amb la tutela d'una infermera assistencial de referència en els diferents tipus d'atenció que ofereixen, orientada a fomentar estils de vida saludables:

- Consulta de la infermera en el centre de salut
- Consulta de la infermera al domicili.
- Atenció a la demanda.
- Programes d'educació per a la salut.
- Sessions de discussió de casos amb grups reduïts d'estudiants i una professora/tutora.

Les activitats de l'estudiant són:**Durant la consulta de la infermera, l'atenció a les persones al domicili i l'atenció a la demanda:**

- Recollir i valorar les dades: realitzar entrevistes, observar i valorar els signes objectius i els símptomes de les persones que s'atenen i de les persones significatives
- Seleccionar els instruments pertinents per valorar les necessitats tot comparant les dades obtingudes amb els criteris de normalitat definits per persones amb salut, determina tant els problemes interdependents, com els reals, potencials i possibles.

Durant els programes d'educació per a la salut:

- Determinar les necessitats educatives de les persones. Analitzar les dificultats que té la persona atesa i els factors que contribueixen o dificulten les autocures i les manifestacions de dependència. Determinar els problemes per ordre d'importància. Registrar les dades i l'evolució de la persona en la base de dades del centre.
- Observar les diferents estratègies d'educació per a la salut.

Durant la discussió de casos:

- Realitzar un anàlisi i valoració del procés de cures, considerant els punts forts i febles i les propostes de millora en situacions similars.
- Preparar els casos per a la discussió grupal. Aportar evidències per a la millora de la pràctica.

Activitats formatives

Activitat	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Presentar i discutir casos i plans de cures infermeres tot considerant les evidències més rellevants per a la millora de la qualitat assistencial	21	0.84	1760:G01.00 , 1760:T08.00 , 1760:T03.00 , 1760:T04.00 , 1760:T07.00 , 1760:T06.00
Tipus: Supervisades			
Pràctica tutelada: consultes d'infermeria en els centres i en els domicilis, atenció a la demanda. Observació de grups d'educació per a la salut	90	3.6	1760:E01.66 , 1760:E02.20 , 1760:E02.21 , 1760:E02.23 , 1760:E07.50 , 1760:E09.15 , 1760:E11.29 , 1760:E15.06 , 1760:E19.10 , 1760:T06.00 , 1760:T04.00 , 1760:T03.00 , 1760:G03.00 , 1760:E20.07 , 1760:E19.11 , 1760:E17.05 , 1760:E11.30 , 1760:E10.22 , 1760:E08.15 , 1760:E05.28 , 1760:E02.22
Tipus: Autònomes			
Autònoma. Consultar documents dels centre. Preparar els casos. Analitzar el procés de cures realitzat	22	0.88	1760:E01.65 , 1760:E20.07 , 1760:G01.00 , 1760:E19.11 , 1760:E06.29 , 1760:E06.30 , 1760:E07.50

Avaluació

L'avaluació durant el pràcticum és formativa de manera que l'estudiant té informació per part de la infermera i de la tutora durant el seu procés d'aprenentatge.

Les evidències d'aprenentatge són les següents:

Instruments d'observació:

- La infermera avalua a l'estudiant mitjançant un registre específic d'observació una visita programada en el domicili: 3a. o 4a. setmana de pràcticum.
- La infermera avalua a l'estudiant el procés d'administració d'un medicament.
- La infermera avalua a l'estudiant el procediment de curar a una persona.

Discussió de casos:

- L'estudiant lliura per escrit el cas per a discussió a la professora/ tutora dels casos.
- La professora elabora l'informe d'avaluació de l'estudiant relacionat amb la discussió dels casos presentats.

Obtenció de la nota final:

Per poder aprovar l'assignatura cal tenir com a mínim un aprovat a cada modalitat d'avaluació.

Es considera no presentat:

- Quan l'estudiant falta a dos dies de pràctiques.
- Quan l'estudiant no ha realitzat una o més activitats d'avaluació

Els casos particulars:

- Donat que la situació de cada estudiant és diferent es determinarà segons les circumstàncies de cada persona

Activitats d'avaluació

Activitat	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
1 Pràctiques clíniques. atenció a les persones al domicili	80%	2	0.08	1760:E01.66 , 1760:E02.20 , 1760:E02.21 , 1760:E02.23 , 1760:E06.29 , 1760:E07.51 , 1760:E09.15 , 1760:E11.29 , 1760:E17.05 , 1760:T09.00 , 1760:T07.00 , 1760:T06.00 , 1760:T04.00 , 1760:G03.00 , 1760:E19.11 , 1760:E19.10 , 1760:E11.30 , 1760:E10.22 , 1760:E08.15 , 1760:E07.50 , 1760:E05.28 , 1760:E02.22
2 Escriure, presentar i discutir un cas real de la pràctica	20%	15	0.6	1760:E01.65 , 1760:T08.00 , 1760:T03.00 , 1760:E06.30 , 1760:E19.11 , 1760:E20.07 , 1760:G01.00 , 1760:E15.06 , 1760:E06.29

Bibliografia

Bibliografia:

- Alfaro-Lefevre R. Aplicación del proceso de enfermería: guía práctica, 4ª edición. Madrid: Mosby-Doyma; 2002.
- Alfaro-Lefevre R. Pensamiento Crítico y Juicio Clínico en enfermería 4º Edición. Barcelona:Elsevier; 2009.
- Berman A, Snyder SJ, Kozier B, Erb G. Fundamentos de Enfermería: Conceptos, proceso y práctica, 8ª edición. Madrid: Pearson: Prentice Hall; 2008.
- Bulechek GM, Butcher HK, Mc Closkey JC. *Clasificación de Intervenciones de Enfermería (NIC)*, 5ª edició. Madrid: Elsevier; 2009.

- Institut Català de la Salut. Guies de pràctica clínica. Barcelona: ICS
- Institut Català de la Salut. Protocols i recomanacions. Barcelona: ICS
- Institut Català de la Salut. Documentació clínica. Barcelona: ICS
- Johnson M et al. Interrelaciones NANDA, NOC y NIC, 2ª edición. Madrid: Elsevier; 2007.
- Jefeuvre M, Dupuis A. Juicio clínico en cuidados de enfermería. Barcelona: Masson; 1995
- Marriner A, Alligod MR. Modelos y teorías en enfermería. 6ª edición Madrid: Elsevier; 2007.
- Moorhead S, Johnson M, Maas ML, Swanson E. Clasificación de la Resultados de Enfermería (NOC), 4ª edición. Madrid: Elsevier; 2009.
- NANDA-I. Diagnósticos enfermeros: Definiciones y Clasificación 2009-2011. Madrid: Elsevier; 2010.
- Phaneuf M. La planificación de los cuidados enfermeros. Mexico: McGraw-Hill Interamericana; 1999
- Wesley RL. Teorías y modelos de enfermería. Mexico: McGraw-Hill Interamericana; 1997